

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vtődken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 lapfőmunkatartó.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275
 Kéziratok nem adatk vissza.

Új irány a nevelésben.

Debreczen, július 9.

A félhivatalos „Pester Correspondenz” a napokban „Hadsereg és nép” cím alatt cikksorozatát közölte, a mely nemcsak katonai körökben, hanem a nagyközönségben is élénk visszhangra talált és sok eszmét gerjesztett. Különösen tanfériak tárgyalják behatóan a kérdést s ma módunkban van Adal János székes fővárosi polgári iskolai igazgatónak e tárgyra vonatkozó alábbi érdekes fejtegetéseit közölni:

A trón szilárdságának és a nemzet fennmaradásának a testében egészséges, szívében jó és elméjében fejlett polgár a legerősebb biztosítóka.

A polgárt nevelni kell. E nevelés azonban ez idő szerint nagyon fogyatékos. Ifjúságunk zöme — csak a fiukról beszélek — élete tizenötödik évétől a huszonegyedikig, a mikor az ifju katonának megy, a társadalom részéről teljesen magára van hagyatva, elnyomódik testben és lélekben, létezéséről az állam csak akkor vesz tudomást, ha a szerencsétlen a büntető törvénnyel jut összeütközésbe. A bajt — külföldön is — jól ismerik, de alaposan gyógyítani nem képesek, ha csak a külföldön divó, kü-

lönféle neveket viselő katonásdi játékokat s a nálunk a közoktatásügyi miniszter tervezte ifjúsági egyesületeket a bajt gyökerében gyógyító orvosságnak nem akarjuk tekinteni.

A népet testben és lélekben regenerálni kell.

Ezt csak katonás neveléssel lehet elérni. E végből először is meg kell változtatni a népoktatásról és a népfelkelés szervezéséről szóló törvényt.

A népoktatási törvényt ilyen értelemben kellene megváltoztatni:

1) Tanítóképző-intézetbe csak olyan ifjak vehetők fel, a kiket testük szervezete a katonáskodásra alkalmassá tesz.

2) A tanítójelöltek a képezdei tanulmányok befejezése után közvetlenül nem tesznek képesítő vizsgálatot, hanem mint államköltséges egyéves önkéntesek egy évet Budapesten töltenek.*) Ez idő alatt ketős felügyelet alatt állnak: mint katonák népfelkelő tisztekké képeztetnek ki s mint leendő tanítók a közoktatásügyi miniszter alá tartoznak, a ki számukra időnként elő-

*) Most csak Magyarországról beszélek. A dolog Ausztriában is könnyen megvalósítható.

adásokat rendeztet, őket iskolák, muzeumok stb. látogatására kötelezi, szóval mindent megtesz, hogy a leendő tanítók mentül műveltebbek legyenek. Az év végén az ifjak tiszti vizsgálatot tesznek, a mikor is tiszthelyettesekké kinevezetnek. A véglegesen kinevezett vagy megválasztott tanító népfelkelőtisztte neveztetik ki. Ő a 15—21 éves ifjak katonai nyilvántartója, katonai tanítója és fegyelmi bírása.

Hogy e törvény — természetesen a megfelelő módosításokkal — a középfoku iskolák tanáira is vonatkoznék, magától értetődik. Ma 20 ezer tanító mint póttartalékos, legnagyobb részben mint közlegény lézeng a hadsereg kötelékében. — Huszezer tanító mint katonatiszt! Hol van az a művelt és nagy hadsereg, mely ekkora s ilyen művelt kontingensről könnyedén le tudna mondani?

És most az ifjúságról.

A tizenöt esztendősi fiu a katonáskodásra való alkalmasság szempontjából megvizsgáltatik s ha alkalmas, katonai nevelésbe veszik. Az arra való évszakokban vásár- és ünnepnapokon gyakorlatok a sza-

A „Szabadság” tárczája.

Egy évtized-

lirta: GYP.

I.

Mathieu Levan, az egyik festő elfüitorította az arcját. Tekintetének olyan kifejezése volt, mint a melylyel bár simogatni is lehet, de azért az igazi ezél: inkább az ütés.

— Én nekem ilyet ne adjatok be, hogy a Pierre dolgai komolyak. Komolykodók, de nem komolyak. Végre is azt értem, ha valaki egy, két, öt, tíz vásznat fest, a melyek közül mindegyik borongós hangulatu. Tíz festmény — már ilyen kisebbfajtat értek: a Pierre zsánerét — körülbelül egy, vagy másfél esztendő munkájának az eredménye. Másképp tesszem magamat érthetővé. Abban ninesen semmi esoda sem, hogy az ugynevezett „boldogtalan” szerelem hatása alatt valamelyik poéta ur másfél évig folyton a keserűség liráját zengi, vagy „hogy a komponista esupa „maestoso” ritmusban ír, vagy végre, hogy a magunk fajtájú pik-

tor ezalatt az idő alatt felcsap a feleses hangulatok megörökítőjének . . .

Paul Bat, egy fiatal és önmagát tehetségesen adminisztráló újságíró költő esipősen dobta oda:

— No lám! Másnak a munkája csak naiv zögemény, de a piktoroké: „örök” . . .

Mathieu szemé villanása most már tisztára epéssé vált.

— Paul lelkem, te a napi Muzsádnak panaszkodjál, ne én nekem . . . Nos: igenis, teljességgel képtelenség, hogy a festő esetén tíz esztendeig folyton, mindig csak borus tónus legyen. Azaz — mondta kaczagva — akkor lehetséges, ha: hasból fest, Ezt már mégsem tételezem fel Pierről.

A kis zsurnaliszta poéta örült, hogy ő is adhat egy szelid borda esiklandozást:

— De híres vagy affelől, Mathieu, hogy jó és engedékeny kollegák közé tartozol, a kik minden jót elhisznek a társaikról. Sőt hirdetik ezt.

A festő nyugodt maradt:

— Fiaeskám, most nem a hávéházi bámulóidnak szavalod az aksiómáidat. Maradj esendesen, ha csak valami kiválóan okos dolog nem jut eszedbe . . . A festő a természetet járja: az meg külö-

nösen, a ki tájképet fest, mint Pierre. Már én arra igazán kíváncsi vagyok, hogy a természetnek mindig zord-e a képe . . . Pompás! . . . Tessék kimenni most az illatos, bódító tavaszba. Hát van-e olyan fűszál, olyan szem, a melyik nem kaczag a gyönyörtől? . . . Es ez így van teljes egy hónapja. Majd megmondom mindjárt, miért hangsulyozom, hogy egy teljes hónapja mosolyog minden a szabadsban. Epp egy hónapja mondotta Pierre, hogy 8—10 napra kóborolni megy. Ment. Ravaszkodtam. A legridegebben, akár csak egy meteorológus, megfigyelem: csak egyetlen egyszer is be lesz-e borulva ez alatt a nyolcz-tíz nap alatt az ég. És? Es csakugyan kaczagott a tavasz. De mindenütt. Alig mult el két hét, Pierre hazajött és hozott magával egy darab barna vásznat. Barna volt tudniilik a felhőkötől. De ugy agyonfelhözve még nem látott ember képet. Csupa sötétség, hisz láttátok. Vagy talán az északi sarkot is megjárta Pierre tizen-négy nap alatt? . . .

Most már a kis költő is szivből elnevette magát:

— Ha csak az önfeltalálta léghajón nem.

badban, a téli hónapokban oktatás azokban a tárgyakban, melyeket zárt helyiségben lehet tanítani. A katonai oktatás fokozatos folytatása mellett a tizenkilenc éves népfőlkelő már felesküdnék, míg a 21 évesek addigi magukviselete és katonai képességük fokához képest föltétlenül egy, két vagy három évre soroztatnak be.

Az állam ezeknek a tanítóknak tanítói fizetésük mellé, mint katonai tanítóknak 600—700 koronát, későbbben többet fizetne.

Nagyban és egészben ezek a nevezett pedagógus nézetei. A több költség mindjárt kezdetben 12—15 millió korona lenne évenként. Hogy a megpendített eszmét rokonszenvesebben lehessen megítélni, olyan más javaslatokat is kellene tenni, melyek tetemes megtakarításokat eredményeznének, mert a katonai terhek minden növelését csak a feltétlen szükség kényszerítése alatt szavazzák meg az illetékes fórumok és viseli el a nép.

Debreczen, július 9.

Megczáfolt szenzáció. A félhivatalos „Pester Cor.” írja a következőket:

Az utolsó napokban sokszor, de teljesen hamisan kommentálták azoknak az uralkodóknak személyes viszonyát, a kik a hármasszövetséget képviselik. Így tudni akarták, hogy királyunk és II. Vilmos császár közt élénk lehangoltság

A többiek, négy-öt nagyhaju festő megfenyegette a kis Paulocskát.

— Még egy ilyen éléz és kikapsz.

Mathieu Levan szeméből suhogtak az irónia szikrái:

— Talán mégis elfogulatlan tehát ítéletem, hogy azért nem érnek a Pierre dolgai néhány év óta egy ártatlan frankot sem, azért dobta mindig vissza a mindenható zsüri is, mert azok a vásznak nem keserűek — hanem savanyuak még pedig a póztól azok. Pierre egyszerűen elhitette magával, hogy ő világgyűlölő. Most már ő maga is komolyan elhiszi. — És sopánkodva tette hozzá: — Ez a teljes dekadencia. Ennek nagyon kellemetlen lesz a vége . . .

Es a kar ráfelelte:

— Kellemetlen.

II.

A bőbeszédű vidéki lapocska mindjárt a városka „személyi hírei” után, kibáló betűkkel hozott egy esküvői jelentést:

— *Esküvő.* Fényes esküvő emelkedett hangulata emelte tegnap városkánk esőndjét. Pierre Mavaux, megyénk szülöttje és büszkesége, a francia festők gárdájának ez a ritka nagy tehetségű tagja, a ki európaszerte feltűnést keltett csodaszép festményeivel, oltár elé vezette özvegy Dublancz Mártha született Cebal urasszonyt. Mindenkép érdekes ez a frigykötés. Most, hogy a boldog pár immár az egymásé, nincs okunk a házasság érdekes előzményének az elhallgatására. Dublancz Mártha

uralkodik s midőn ezt az üres beszédet Berlinből erélyesen leczáfolták, a megzavart szenzáció pótlásául gyorsan másfelé kerestek lehangoltságot, melyet a két nevezett uralkodó és az olasz király közt véltek megtalálni, mert ez az orosz császárnál kezdte bemutatkozását. Azt hisszük, hogy a három uralkodó szövetsége a komoly lehangoltságot köztük eleve végkép kizárja és az udvarok közlekedésére megállapított alakosságok rendes viszonyok közt lehetetlenné tesznek minden nehezítést; de a szegényes zsákmány, melyet a napi események ez idő szerint nyújtanak és az olvasó közönség érdeklődésének rendkívül alacsony mélypontja sok mindent érhetővé tesz. Ennek dacára nem felesleges kijelenteni, hogy illetékes körökben mit sem tudnak a legmagasabb körök lehangoltságáról vagy nehezítéséről s hogy ilyesmire nincs is semmi ok.

A vidék megbecsülése.

Debreczen, július 9.

(M. J.) A vidéki városok elsőrendű szolgálatot tesznek a magyarosítás körül. Ezt bizonyítja a népfajokról ímént megjelent hatalmas munka s megerősíti ezt a legújabb népszámlálási statisztika. — Ebben az országban, ahol oláh, tót, német, szerb és ruthén nemzetiségű községek egész raja van, a magyarság legbiztosabb menedékhelyei a városok, melyeknek csodásan fölszívó erejét évszázadok történelmi tanulsága is mutatja. Egy-két erdélyi és fölvidéki város kivételével a nagy Alföldön, a Dunán- és a Tiszántul a nemzeti érzés, gondolkodás és akarat lüktet a városok közönségében és radiusának körében vonja a határá-

asszony tudvalevőleg szintén városunk gyermeke, néhai Joseph Cebalnak a leánya. Az urhölgy egy évtizeddel ez előtt a menyasszonya volt Mavaux festő urnak, családi akadályok folytán azonban abban maradt akkor ez a szép házassági terv és akkor a kisasszony a mult esztendőben elhunyt Dublancz fűszerkereskedő neje lett. Az említett mult esztendő haláleset ismét szabaddá tette az urhölgy kezét, a melyet tegnap Pierre Mavaux urnak nyújtott. Városunknak, a környéknek, valamint lapunknak rokonszenve és igaz üdvökívánatoi kísérik boldogságukban az új párt.

III.

Mathieu Levan már a hetedik pohár angol sört itta:

— Az ember tisztelt agyveleje egyszerűen megtagadja a szolgálatot.

Paul Bat, a poétáska okvetetlenkedett:

— Már a kié . . .

A festők felnevettek. Mathieu félig meddig mámorosan dobálta a szókat: — Költő ur, akár ódát is írhat az erről. Mert megérdemli . . . Egy ur, a ki teljes évtizedig festi agyonfelhőzött vásznait . . . Legyünk csak őszinték: nem értek biz' azok semmit. De semmit! . . . Most egyszerre leveti az esőköpnegyét, kiállít egy tavaszt. Vagy mit, egy tavaszt . . . A tavaszt . . . Óda kell erre . . . Óda.

Es a kar rádünnyögte:

— Óda . . .

ban elszórt helységeket. — Ha egységes magyar nemzeti államról beszélünk és eszmény gyanánt állítjuk törekvéseink, küzdelmeink középpontjába, — úgy az esztelenséggel határos bűn volna a vidéki városok érdekeinek elhanyagolása.

Ezzel a tétellel szemben, melyet államférfiak és újságírók hangoztatnak, mit tapasztalunk?

Látjuk a főváros végzetesen nagy hatalmát, látjuk, mint vonzza magához a delejes centrum a nemzet erősítésére, gazdagítására szánt intézmények, eszközök óriási garmadáját látjuk, micsoda nehéz terheket ró az állam a különben is súlyos pénzügyi bajokkal küzdő városokra s végül látjuk, mint eszelnek ki újabb és újabb terveket a magyarság természetes fókuszainak elerőtlenítésére.

Csodálatos tévhitben nevedett föl a mai nemzedék. Meg van győződve, hogy mindaz, a mi a nemzeti művelődést, irodalmat, művészetet, tudományt, ipar és kereskedelmet előmozdítja, csakis a fővárosból származhatik. Lépten-nyomon beleütközünk abba az elfogult közvéleménybe, mely megesküszik a Budapestről importált cikkek kiválóságára és kritikán felül valóságára, ellenben ezinikus kicsinyléssel beszél a vidék termelése fölől. A derék fővárosiaknak csak az a jó, üdvös és szép, ami az odaváló aszfaltban sarjadozott és silány, haszontalan, jelentéktelen, ami a vidék egészséges talajából fakad. Sőt odáig terjedt ez a veszélyes tanítás, hogy maga a vidék is lenézi magát, nem becsüli saját őseréjét és tárt karokkal fogadja, a mit fölülről kap, legyen az bár hasznos vagy értéktelen.

Sajátságos szölamok keletkeztek. A „vidéki,” „helyi,” „specziális” szavak kezdenek megbélyegzőkké lenni, a mely jelzők peccsétjét a nem fővárosi homlokára ütik. A legutolsó szélhámost, a ki Budapest levegőjét rontja, a glóriának bizonyos fénye vonja be s ha megtisztelti a vidéket, lebecsültözvén nyájasan a „műveletlen” és „naiv” városihoz, vagy épen falusihoz — kellemetlenül fölényes hangon beszél és bírál.

Ez a divatos kisebbitése a vidéknek lábrakapott a fővárosi sajtó egyes organumaiban is. Míg a tekintélyes magyar hírlapíró, gondos szeretettel figyelik a városok munkáját, mely szakadatlanul folyik a nemzeti kultúra fejlesztésére, addig némely újságok néha fölháborító gunnyal vetik oda lelkiismeretlen megjegyzéseiket a vidéki dolgokról. Nem esoda aztán, ha a közönségnek a sajtó után tájékozott részét befolyásolja az ilyen frivol eljárás és azok sorába lép, a kik orfintorgatva említik a vidéket.

Először is tehát jó lesz megbecsülni a magyar városokat. Az alaposság, igaz, nem magyar erény, de nem lehet követelni a magyar közélet embereitől, hogy fölületes tájékozódásuk alapján ne ítélkezzenek s még kevésbbé oktassanak. Odafent, ahol az elkorosult esenevész művészet, az utszéli irodalom, a méteyes erkölcs és ingatag fundamentumra épített gazdaság penészvirágai illatoznak, nagyon üdvös volna tisztességesebb elbírálásban részesíteni a „jó” vidéket, annak minden tartozandóságával együtt.

Oly irányba kell terelni a közfel-fogást, mely a vidéki városok általános érdekeinek kedvezzen. Oly utmutatást várunk fölülről, mely elnémtsa a velünk való folytonos paczkázást és kellemetlenkedést. Ha nem csak szemfényvesztés a nemzeti állam szépen kifestett tündörképe, akkor nem maradhat el a magyarság gyűjtőmedenczéiknek, a városoknak

jobb megbecsülése, a meglévő javak ép-ségben tartása és az új javak megadása. S akkor majd önként elnémul a kicsinyítés sértő kiméletlensége.

Rablógyilkos gyerekek.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 9.

Csoma községben — mint levelezőnk írja — vakmerő rablógyilkosság történt vasárnap este.

Lakott a községben egy Pihál Gergelyné nevű özvegy asszony, a ki vasárnap este egyedül volt odahaza, minthogy felnőtt fia a családtagokkal aznap délután a puszta ment, hogy másnap reggel jókor hozzáfoghassanak az aratáshoz. A szomszédok tudták, hogy az öreg asszonynak pénze van.

Vasárnap délután négy odaváló suhancz, névszerint; *Anlatóczki Imre 15, Juhos Pál 16, Varjas Ferencz 15 és Pintér Mihály 17 éves legények* a korezmánan nézték a többi falusi legények multságát, miközben vágyuk támadt nekik is a multságra, de pénzüik nem volt. Varjas Ferencz; a kinek a szülei a Pihálné szomszédságában laktak, fölvetette azt az eszmét, hogy jó volna az öreg Pihálné pénzét ellopni, úgy is most egyedül van. A többi fiúnak tetszett az eszme s a mikor már sötétedni kezdett, a négy fiu Varjasék kertjén át behatolt Pihálék udvarába s miután meggyőződtek, hogy az öreg asszony a konyhában alszik, bementek a szobába s a láda tetjét feltörve, kivettek 125 koronát.

Az öregasszony a zajra felébredt s elébük állott a menekülni akaró fiuknak, a kik közül Juhos Pált megfogta. Ekkor a négy fiu leteperre az öreg asszonyt s a mikor Juhos kiszabadult az öreg asszony kezéből, kést rántott elő s azt Pihálné oldalába döfte. A kés a szívet járta át az öreg asszonynak, a ki rögtön meghalt.

A suhanczokat másnap, a mikor a gyilkosságot felfedezték, letartóztatták. — Érdekes, hogy a fiatal rablók valamennyien jómódu szülők gyermekei.

A kit a fia és az apja öltek meg.

Rémes családi dráma.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 9.

Egy, a maga nemében egyedül álló, véres családi dráma ügyében ítékezett tegnap a kir. Kuria szüneti tanácsa. Egy 20 éves oláli legény, *Sztojku János* és 71 éves nagyapja tavaly február 3-án *Sztojku Akimost*, a ki az utobbinak fia, az előbbinek pedig apja volt, közös elhatározással meggyilkolták. A meggyilkolt hírhedt iszákos ember volt s amellet erőszakos természetű. Feleségét kegyetlenül bántalmazta, úgy, hogy a szegény asszony végre is otthagya. Ez végképen elkésztette a fiatal *Sztojku* és a házban lakó nagyapját és elhatározták, hogy a dologkerülő embert elteszik lábálól.

Mikor *Sztojku Akim* a végzetes estén ismét részegen jött haza, a fia rövid szóváltás után pisztolylyal mellbe lötte, úgy hogy menten kiadta a lelkét. A nagyapa az ablak mellett pipázva, nyugodtan nézte mint öli meg az unoka a saját fiát. A fiu a temesvári törvényszék előtt azt állította, hogy a gyilkosság célja főképen az volt, hogy az édes anyja visszatérhessen a házukba. A törvényszék unokát és nagyapát 15—15 évi fegyházra ítélte.

A Kuria tegnap *Szentimrey Dezső* bíró előadása alapján az ítélet ellen beadott semmisségi panaszokat elutasította.

450 kérvény.

Képviselőházi pályázatok.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 9.

Most, hogy a képviselőház ragyogó új palotába költözik, napról-napra vad, idegen emberek járnak-kelnek a költözőkődő Sándor-utczai ósdi parlamenti épület folyosóin. Többnyire féltékeny tekintetekkel mérik egymást, lesik, ki melyik hivatalnokkal beszél, mekkora csomó irást szorongat a markában? Mert hogy valamennyi paksamétával megrakva ödöng a kopogós folyosón és ki a háznagyot, ki a titkárt, ki pedig az elnöki tanácsost lesi. Olyik-másik megelégszik egy-egy alantasabb tisztviselővel is és titkolózva, — de bizonyos szorongással nyújtja át az irásait és kér, könyörög protekcióért.

És ez így megy hetek óta napról-napra.

Ezek az emberek valamennyien állást keresnek, állásért könyörögnek. Vannak köztük iparosok, munkások kiszolgált katonák, képzett, tanult, iskolát végzett emberek, fiatalok és idősebbek, csak egy tulajdonságban egyeznek meg valamennyien: mind aggodó arczsal lesi, van e reménysége valamely állásra?

De ha egyszerre hat parlamentet állítanának is fel, akkor is több volna már is a pályázó, mint a hány állás lehetne üresedésben.

De mikor csak egy parlamentről van szó! A mikor összesen is csak 20—25 állás van üresedésben.

Találókban, igazabban aligha lehetne megfejteni nyomoruságos gazdasági és kereseti viszonyainkat, mint a hogy visszatükrözi azt a képviselőháznak az a pályázata, a mely még kiírva sines!

Az új parlament nagy méretei és megszorított helyiségek ugyanis szükségessé tették, hogy 15—20 új szolgai állást és 7—5 új altiszt ellátást szervezzenek. A pályázatot azonban csak szeptemberben írják ki, miután csak akkor válik meg, mennyi új emberre van szükség.

Mégis, a mai napig mar körülbelül 450 pályázó jelentkezett a még ki sem hirdetett néhány állásra.

És minő protekcióval felfegyver-

kezve jött ide egyik másik. Van köztük nem egy, a kit miniszter pártfogol, tekintélyes politikusok, mágnások, sőt négy embert főherczegek is protezsálnak.

Tessék ezek közül választani!

És mi történik azokkal, a kiket kénytelen kellett, elutasítanak?

Valóban szomorú jelenség ez. Vajha mielőbb segíteni lehetne e megdöbbentően nyomoruságos állapotot!

UJDONSÁGOK.

József főherczeg Debreczenben.

Szemle a 2-ik honvéd gyalogezred fölött.

Az uralkodóház legnépszerűbb, legmagyarabb tagja *József főherczeg*, a magyar honvédség vezére tegnap este Debreczenbe érkezett, hogy a mai és holnapi napon szemlét tartson a Gyuláról és Jászberényből itt időző 2. honvéd gyalogezred zászlóaljai fölött.

Lobogódiszszal fogadta a hajduság székvárosa *József főherczeg*, a ki a Máramaros-Sziget felől jövő 1707. sz. személyvonattal érkezett tegnap este 10 óra 12 perczkor Székelyhidról-Debreczenbe. A pompásan kivilágított pályaudvaron *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester és *Boczán Elemér* állomásfőnök várakoztak a főherczegi szalonkocsira, *Végh Gyula* h. főkapitány személyesen vezette a rend fentartási intézkedéseket.

Kissé késve robogott be a főherczeg hozó vonat az új állomás elé. A szalonkocsiból *Klobucsár Vilmos* adlátus, altábornagy es báró *Vécsey százados*, es. és kir. kamarás szállottak ki, míg a főherczeg ágyában maradt. A kísérők *Simonffy Imre* polgármesterrel és *Gyulai Gábor* főhadnaggyal váltottak egy-két szót a mai programra vonatkozólag, míg az ünnepélyes fogadtatás *József főherczeg* ő fensége egyenes kívánságára elmaradt.

Ő fensége ma reggel fél hatkor kel s a város ötösén a „Bikába” hajtat, hol átöltözik. Innen egyenesen a gyakorlatok megtekintésére indul, melyet harcyszerű czéllövészettel tartatnak.

Délben szükkörü ebéd lesz a „Bika” disztermében, míg a diszebéd holnapra marad.

Emberhalál a nagybögő miatt.

Vérengzés a bucsun.

(Saját tudósítónktól.) Véres kimenetelű bucsu volt vasárnap — mint nekünk írják — Bánka községben, a hol egy összetört nagybögő miatt emberhalál történt.

A bucsu napján délután táncmultság volt a községi nagykorcsmában.

Este 9 órakor a multságot az előljáróság feloszlatta s a cigányoknak is megparancsolták, hogy távozzanak a koresmából.

A legények azonban utját állották a távozni akaró zenészeknek s mert azok nem akartak tovább játszani, a legények előbb pofonokkal akarták őket kapacitálni, később pedig sörös palackokat vagdosztak a cigányok fejéhez.

E nyájas biztatás dacára sem akartak a cigányok tovább muzsikálni.

Racska András nagybőgős is kikapott.

Mikor azonban Gubás Miska kikapta a kezéből a nagybőgőt s azt oly erővel ütötte Racskaéhoz, hogy a kedves szerzőszám darabokra tört. Racska elhagyta a türelem s vadállati dühvel támadt Gubásra, a kit késével pár pillanat alatt annyira összeszurkált, hogy halva terült el a földön.

Az eddig még virtuskodó legényeket a cigány fellépése egyszerre megfélemlítette, a mitől azután a többi cigány is vérszemet kapva, kést rántott elő, s a legények közül Gilinger Antalt, Sőhaj Lajost és Vinka Jánost alaposan összeszurkálták.

A vérengző bandát a csendőrség letartóztatta s bekötözött fejfel adta át őket a járásbírósnak fogházának.

Eletuntak idénye.

Öngyilkos szobaleány.

Csak tegnap számoltunk be két szerelmes önkéntes haláláról s ma újabb öngyilkosságot jelent a rendőrség. Minden nap meghozza a maga halálraszánt boldogtalanának dragikus hírét s úgy megy ez már szakadatlan hetek óta. Az újságíró megdöbbenve veti papírra a kötelező beszámolást és méltán ejti gondolkozóba az öngyilkosságok ekkora tömege.

A nyár lefőzte a telet s az idealizmus csufá tette a reális, prózai világot. A hideg idők nyomorusága kergeti halálba rendszerint a legtöbb szerencsétlent s imo most a nyár heve közepette hullanak, hervadnak az emberi törzs sárgult levelei. Nem a nyomor, a szerelem kergeti, a szerelem döntötte sirba mindahányat.

Szerelmes volt az a fiatal leány is, a ki most künn vívódik a hallállal a kórház egyik betegágyán. Szerelme, boldogtalan, reménytelen szerelme adta kezébe a mérget, a mellyel 18 esztendő esalfa álmait akarta megbosszulni — az önkéntes hallálal.

Olyan a tragédiája, mint a többié. Mindössze a név, a hely, az idő változik. Szabó Zsófiának hívják és Szoboszlóról került Debreczenbe. Egy Szakál Ferencz nevű fiatalba volt szerelmes s mint leveléből kitűnik, miatta akart megválni az élet nagy iskolájának gyötrelmes leckéitől.

Az éjjel József kir. herczeg-utezai lakásán mérpert ivott, de idejében észrevették és Széll Kálmár ellenszerei meg is mentették az életnek.

Sulyos belső sérülésekkel, de nem reménytelen állapotban — bezállították a közkórházba, a hol ápolás alá vették a szerelmes halott-jelöltjét.

* **A frazensbadi rémmese.** Rémes hír terjedt el tegnap délután a fővárosban, — mint lapunk tegnapi számában jeleztük is — valaki azt sürgönyözte a *Budapesti Tudósítónak*, hogy Lukács György, Békés vármegye főispán ifju feleségét, a ki Franzesbadban nyaral, a csehországi Eger-be meggyilkolták. A gyilkosság híre egy rosszindulatu ember durva fantáziájának szüleménye volt, mert a feleségéért aggódó főispánt még telefonon megnyugtatták, hogy ne jéne semmi baja ninesen. A főispán a komisztréfát nem hagyta annyiban, hanem megkérte a főkapitányt, hogy kutassa ki a rémhír szerzőjét. Rudnay Béla főkapitány menten meglegráfalta az égeri rendőrségnek az esetet és kérte, hogy kutassák ki azt az ismeretlent, a ki a sürgönyt *Köves Mór lap tudósító* aláírással Egerben feladta, állapítsa meg kilétét és tudja meg tőle, hogy mi készítette a szerencsére alaptalan hír terjesztésére. Mivel az égeri rendőrségtől tegnap délig nem jött válasz. Lukács Gyula főispán tegnap Franzesbadba utazott, hogy személyesen kipuhatojja a távirat lelketlen föladóját. A késő éjjeli órákban *Franzensbadból* a következő táviratot kaptuk:

Az eddigi rendőri vizsgálat megállapította, hogy egy idő óta fölbérelt emberek a világ nagyobb városaiba rémbireket küldenek, hogy Franzesbad-fürdő jó hírnevét lerontsák és a vendégeket elriasszák. A vizsgálat szigoruan folyik.

* **A halott becsülete.** A mult héten egy gyönyörű szép, fiatal uri leány vált meg önként az élettől Debreczenben. A tragikus esetet mi is megirtuk a köteles diszkreáció határain belől, de akadtak itt lapok, a melyek a szenzáció kedvéért durván kiszineztek a kis *Péntek* Margit tragédiáját, aki boldogtalan szerelme miatt dobta el magát fiatal életét. A szenzációs tudósításokból arra is lehetett következtetni, hogy az öngyilkos, fiatal leány, szégyene elől menekült a halálba; sőt a városban itt-ott beszéltek is ilyesmiről. Ez a kiméltlen híresztelés indította a halott leány családjának egyik tagját, hogy a „*Debreczen*“ mai számában részletesen megírta a leány tragédiáját, közölve egyuttal ama férfinak hozzája intézett eredeti leveleit, ami miatt végzetes tettét elkövette. Ezekből a levelekből kitűnik, hogy *Péntek* Margitot egyedül boldogtalan szerelme kergette a halálba s minden más kombináció, amit hosszabb orvosi kezeléssel hoztak kapcsolatba, szerte a városban, rosszakaratu megrágalmazása a szerencsétlen halott leányka becsületének.

* **Tiszti díjlövészet.** Katonáknál szokásban van minden esztendőben egyszer ezred díjlövészetet tartani. — Van tiszti díjlövészet és legénységi díjlövészet. A díjakat — rendszerint értékesebb tárgyak — az ezred pénztárából szerzik be. Tegnap a debreczeni 2-ik honvédegyalozred löterén a *gyulai* második egyalozred tisztikara tartott tisztidíjlö-

vészetet. A díjlövészet eredménye a következő: Az első díjat, egy diszkantárt, *Werner* főhadnagy nyerte. — Díjakat nyertek még: *Ruff* Ferencz százados egy hőmérőt, *Wurm* Béla százados egy asztali órát, *Sehnörch* Gyula alezredes egy remek uti toilett készletet, *Fehér* Ferencz főhadnagy egy szivarobozt, *Szilárd* Zoltán tiszthelyettes pedig egy tábori látesövet. Kisebb értékű díjakat nyertek: *Sergi* László hadnagy és *Józsa* tiszthelyettes.

* **Siket Lajos erkölcsé.** A tegnapelőtt elfogott pénzhamisító banda feje: *Siket* Lajos erkölcsé, mint a debreczeni rendőrséget értesítik, nem valami mintaszerű. A rendőrség ugyanis több helyen kérdészködött a *Siket* Lajos erkölcsi magaviselete fölöl s tegnap *Tusnádról* jött meg a válasz, az azt mondja, hogy *Siket* ur, a „*nagybirtokos*“, mint ő magát nevezi, többször büntetett, rovottmultu egyén, aki soha sem irtózott a büntöl s mindég előszeretettel üzte az olyan foglalkozást, a mely csekély munkával és nagy haszonnal kecsgettette, mint pl. a pénzhamisítás is. *Siket* Lajos egyébként még mindig a debreczeni ügyészség foglya, aki *Kardos* Samu dr. ügyvédet bizta meg védőjéül. *Kardos* dr. tegnap délután látogatta meg először védenczét a börtönben.

* **A főkapitány szabadságon.** *Boczkó* Sámuel rendőrfőkapitány ma kezdi meg hat hétre terjedő nyári szabadságidejét. Távollétében, *Végh* Gyula helyettes főkapitány, a bünygyi-osztály főnöke helyettesíti.

* **Próbavilágítás az új pályaudvarnál.** Az új állomásépület 300 gázlámpája tegnap gyult ki először *József* főherczeg tiszteletére. A 200 napfény — és 100 közönséges égő lángja gyönyörű világosságot terjesztett s az inpozáns látványosságnak szép közönsége volt. *Debreczeni* Jenő a gázgyár kiváló direktorának vezetésével az államvasutak igazgatóságainak *Budapestről* lerándult küldöttei megsemlélték a világítási effektusokat s a legnagyobb megelégtültségüknek adtak kifejezést. Ugyanitt említjük meg, hogy a pályaudvart e hó 14-én hétfőn adják át a közforgalomnak s legelsőnek az 1702. számú *budapesti* gyorsvonat fog délelőtt 11 óra 44 perczkor berobogni *Debreczen* új állomás épülete elé.

* **Pályázat számvevői állásra.** *Kösa* Barna halálával megüresedett ev. ref. egyházi számvevői állásra tegnap írták ki a pályázatot az egyházi-hivatalban. A pályázat szeptember 6-ikán délután 5 órakor jár le.

* **Kántorpróba az új templomban.** A megüresedett kántor-tanítói állásra, — mint jelentik — nyolezan adtak be pályázatot. A presbyteri közgyűlés megbízásához híven egy bizottság alakult *Ujfalussy* József dr. elnöklete alatt, mely ének és orgona próbát tart a meghívott nyolez pályázóval e hó 16-ikán a *Kossuth* utezai Ujtemplomban. A próba sikerétől függ aztán, hogy kit jelöl a bizottság megüresedett állásra.

* **Láng Lajos Máramarosban.** Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter az elmúlt napokban Galicziában időzött, a honnan Körösmezőn át már visszatért a fővárosba. Husztig Lator Sándor országgyűlési képviselő, Szabó Sándor alispán és Örlösy Ferencz megyei főlevéltárnok kísérték el a minisztert. Mint értesülünk a miniszter ez utja alkalmával kijelentette, hogy Máramarosmegye utainak helyreállítására 800.000 korona államsegélyt fog kieszközölni.

* **Kossuth Lajos emléke Hajdu-Szoboszlón.** A hajdu-szoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör mintegy 10,000 korona költséggel díszes új hajlékot épít, melynek felavatása az őszi hónapokban lesz. A felavatáson jelen lesz Kossuth Ferencz pártvezér, a függetlenségi párt elnöke és jelen lesznek a hajduvármegyei függetlenségi képviselők is. Augusztus 24-én nagyobb szabású Lajos napot rendez a hajdu-szoboszlói függetlenségi párt. Szeptember 19-én pedig Kossuth Lajos 100-dik születésnapja alkalmából pártkülömség nélkül ünnepelni fog az egész város. Ez irányban egyik legközelebbi városi közgyűlésen indítványt fognak tenni, melyet előreláthatólag egyhangulag fogadnak el.

* **Nagyváradtól a Fekete tengerig dereglyén.** Érdekes viziútra határozta el magát egy előkelő nagyváradai társaság. Egy nyolcz és fél méteres dereglyén le akar hajózáni a körösről a Tiszára, a Dunára és innen a Fekete-tengerig. A társaság nagy előkészülettel indul az utnak az erős dereglyén. A dereglye orrán lesz felhuzva egy Nagyvárad város színeit viselő zászló, melyen ez a felírás olvasható: „Nagyvárad“, míg a dereglye másik végén nemzeti zászló fog lengeni az ország ezimerével. A kiránduláson a következők vesznek részt: Komlóssy József gazdasági tanácsos, Knap Sándor, dr. Kazay Kálmán orvos, Nyiri Béla ügyvédjelölt, Knap Lajos joghallgató, Nyilasy Károly tanár, Rácz Andor joghallgató, Szücs János városi fogalmazó. Az indulás 12-én hajnali 3 órakor a nemzeti hidtől fog történni. Nagyvárad közönsége nagy érdeklődéssel néz a kirándulás elé.

* **Apponyi Albert közjogi könyve.** A magyar képviselőház elnöke, gróf Apponyi Albert Eberhardon nyaral. Pihenési idejét is munkára fordítja, melylyel nagy szolgálatot készül tenni a magyarságnak. Tudvalevő, hogy a grófnak csak az idén jelent meg Párisban nagy feltűnést keltő tanulmánya a magyar parlamentről. Egy párisi kiadó felkérésére Apponyi Albert ezt a tanulmányát most kiegészíti egy nagy művé a magyar alkotmányról. Az új munka a tél folyamán husz ivnyi terjedelemben egyszerre magyar, német, francia és angol nyelven fog megjelenni. A műnek az a célja, hogy a magyar politikai és parlamenti életéről a külföldről elterjedt hibás nézeteket eloszlassa és a magyar olvasóközönséget is felvilágosítsa számos közjogi kérdéssről. Érdekes, hogy a műfordítási munkálataiban a grófnak titkára segít, aki nem más, mint — Apponyi Albert grófné.

* **Távgyalogló diákok.** Az esztergomi r. kath. tanítóképződe három növendéke érkezett tegnap délután az apostolok lován Debreczenbe. A vállalkozó szellemű

fiatalok gyalog járják be az ország nevezetesebb helyeit és pedig minden pénz nélkül. Grabowsky Hugó, Drózdly Győző és Sebestyén Kálmán június 23-án indultak el Esztergomból Váczon keresztül Budapestre. Majd tovább gyalogoltak Kecskemét, Szeged, Arad, Nagyvárad, Püspök-Ladányon keresztül hozzánk s ma folytatják utjukat tovább Miskolcz, Kassa, Eperjes, Lőcse, Igló, Pozsonyon keresztül haza, Esztergomba. A kalandszomjas diákok a legjobb kedvvel s a legkedvezőbb kondícióban járják az országutakat.

* **Bojcssev és Szimon Anna a szinpadon.** Olvasóinknak még bizonyára élénk emlékezetében van az a szörnyű dráma, a melynek 1896-ban egy szép fiatal magyar leány: Szimon Anna esett áldozatul. A leányt, aki Budapestről ment le Szófiába — elesalta és elesábitotta a bolgár fejedelem hadsegéde; Bojcssev Alexa kapitány. Mikor aztán a nő apró gyermekével együtt terhére vált, két büntársával együtt megfojtotta és a folyóba dobta. Külügyi kormányunk erélyes közbelépésére a másodsor megtartott tárgyaláson Bojcssev kapitányt halálra ítélték és ki is végezték. A tárgyaláson szörnyű dolgok merültek ki. Az összes európai lapok napokig irtak a rémes esetről, Bojcssevről kiderült, hogy lecsalta szép kedvesét a folyó partjára, ott hurokkal megfojtotta és vízbe lökte. Ennek a rémdrámának anyagát használta fel egy Mitev nevű bolgár színműíró egy dráma feldolgozására, a melynek az lett a címe: „Szimon Anna.“ A drámában, a melyet az összes bolgár szinpadokon adnak elő, hiven előfordulnak a darabban az összes szereplő emberek, a kik a gyilkosságban részt vettek. Közöttük a gyilkos kapitány öcsese, Bojcssev Nikola is, kinek szerepe éppen nem vonzó. Bojcssev Nikola sértve érezte magát becsületében és Szófiában becsületsértési pört indított Mitev ellen. Szófiából most jelentik lapunknak, hogy ezt a pört tegnap tárgyalták és a bíróság vétkesnek találta Mitev, két heti fogságra és 100 frank pénzbírságra ítélte.

* **Visszatért halott.** Egy érdekes tulajdonjog-bitórlási kereset van folyamatban most — mint lapunknak jelentik — Kolozsvárt. Náthán Salamon, kolozsvári ügyvéd indította Ihász János nagylétai illetőségű ember érdekében. A per története a következő: Ihász János tíz évvel ezelőtt távozott el Kolozsvárról Kaliforniába egy aranybánya részvénytársasághoz tagnak. A kolozsmegyei Mócsón és a szomszédos Nagy-Létán mintegy 270 holdnyi földbirtoka volt, melyet hasznóberbe adott két testvéröcsésének. Ez történt 1893. év tavaszán. 1896-ban, 1896. május 29-iki kelettel levél érkezett Kaliforniából, Harri község eljáróságától a mócsi testvérek egyikéhez: Ihász Déneshez. A levélhez, melyben meg volt írva, hogy bátyjuk meghalt — egy szabályszerűen kiállított végrendelet volt csatolva. E végrendeletben Ihász János két öcsésére hagyta összes birtokait... Tegnapelőtt egy toprongyos alak nyitott be Ihász Dénes mócsi portájára, Ihász Jánosnak mondta magát és számonkérte birtokait öcsésétől. Öcsese azonban csak 16 holdnyi területtel tudott beszámolni,

majd fordított egyet a dolgon és kétségbevonta a jövevény személyazonosságát, sőt ki is dobta bátyját udvaráról. Ihász János egyenesen Kolozsvárra ment s tulajdonjog-bitórlása miatt keresetet indított öcsese ellen.

* **Felülvizsgáló bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház számdás-felülvizsgáló bizottsága folytatólagos ülést tart ma Mitrovics Gyula lelkész elnökelete alatt. A bizottság az egyház 1901-ik évi számadásait vizsgálja át.

* **Megrágalmazott megyei tisztviselők.** A szatmármegyei tisztviselői-kar ellen megjelent támadások következtében a megyei tisztviselők értekezletet tartottak és elhatározták, hogy ebben az ügyben egybehívandó rendkívüli közgyűlésen miniszteri vizsgálatot kérnek maguk ellen.

* **Csodaszere az angol királynak.** A londoni udvar mindig babonás felfogása enyhült ugyan, de egészen nem szabadult fel az udvar a babona alól. Erre vonatkozólag Münchenből a következőket jelentik: Egy kuruzsló asszony, a ki mindenféle csoda-gyógyszert árusít, levelet írt a királynak, hogy neki van egy csodaszere, a melyet életharmatnak nevez. Felajánlja a szert a beteg királynak és biztotja őt, hogy meg fogja gyógyítani. Néhány napra rá az asszonyt a műökoni konzulátusra hívták azzal az utasítással, hogy vigyen magával olyan csodaszert. Ott bőségesen ellátták utazási költségekkel és tényleg elutazott Londonba, hogy megítassa a beteg királlyal a gyógyító csoda-elixiriumot.

* **Elveszett.** Egy darab világos pejkancza, kincstári ló 169 cm. magas, kurta farku, bal nyakán 57—584 szám beégetett bélyeggel. A megtalálója vagy ki tulajdonosát utba igazítja, megfelelő jutalomban részesül Erdélyi János mezőbiztosnál, Zsák-utca 5. szám a.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

(„Tarka Szinpad.“) Ma bucsuzik Debreczen közönségétől a „Tarka Szinpad.“ Tegnap előadásukat „előkelő szép közönség tapsolta, legnagyobb sikerei ezuttal is Kornai Bertának, Véghegyi Angelának, J. Vásárhelyi Vilmának, Baumann Karesinak és Gyárfás Dezsőnek voltak. A „Tarka Szinpad“ innen Nagyváradra utazik.

— (Szerződötetés.) Makó Lajos szinigazgató még egyre szervezi a debreczeni társulatot. Ujonnan ismét egy értékes művészi erővel gazdagította, a mennyiben — mint értesülünk — Püspöky Rózsikát szerződötette. Püspöky kisasszonynak pompás énekhangja van és mint társalgási színésznő is kiváló kvalitásokkal rendelkezik. A szerződötetéssel, mely határozottan szerencsésnek mondható, Makó társulatának öt énekesnője van.

TÁVIRATOK.

Egy ezred jubileuma.

Kolozsvár, július 9. (Saját tudósítónktól.) Az itteni 5-ik gyalogezred kétszázéves jubileuma és zászlószentelése ma óriási közönség jelenlétében fényesen folyt le. Az

ezred teljes díszben, Kolozsvár város és a megye előkelőségei, továbbá a tábormokok jelenlétében állt fel a kaszárnya udvarán. Ott volt az ezred veteránjai sorában Nagy őrmester is, aki 1866-ban öve közé esavarva, golyózáporban mentette meg az ezred zászlóját. Rögtönzött fasátorban Majláth püspök czelebrált tábori misét, majd a zászló beszentelése és a szögbeverés folyt le beszédek kíséretében, mire az egész ezred letette az esküt az új zászlóra. *Propsz*t hadtestparancsnok, az ezred tulajdonosa, Nagy őrmester mellé tüzte 45 évi szolgálataért a királytól kapott *arany érdemkeresztet*. *Mally* fegyverművesnek pedig 28 évi szolgálataért az *ezüst érdemkeresztet* adományozta a király. A régi zászló elvitele után az egész zászló elvont *Propsz*t ezredtulajdonos előtt.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, július 9. (Saját tudósítónktól.) A tisztviselők fizetésemelésére vonatkozólag illetékes helyen kijelentik, hogy a pénzügyminisztérium egy tervezetet dolgozott ki, mely iparkodik a különböző visszaágokon segíteni. A fizetésrendezésben bizonyos rendszert igyekszik létesíteni, de a részletekre nézve, eddig semmiféle konkrét határozat nincs. Pozitív tények ama törvényjavaslatban lesznek, mely októberben kerül a képviselőház elé.

Egy agg író halála.

Budapest, július 9. (Saját tudósítónktól.) *Dobsa Lajos*, az ötvenes években igen népszerű író, *kosztyáni* birtokán ma 78 éves korában meghalt. Halálát végelgyengülés okozta.

Ujabb földrengés.

London, július 9. Szalonikiból jelentik, hogy ott újabb földrengések voltak. A lakosság a szabad ég alatt tanyázik. A környéken több épület bedőlt.

Kettős gyilkosság.

Kisjenő, július 9. (Saját tudósítónktól.) *Pálfy Lajos*, Erdőhegy legvagyonosabb gazdája az éjjel agyonlőtte unokatestvérét és szomszédját, az óriás termetű *Biró Sándor* fakereskedőt, a kit ház felgyújtásával gyansított.

Végzetes játék a fegyverrel.

Igló, július 9. (Saját tudósítónktól.) *Janniczky Pál* iglói tanítóképezdei növendék tegnap revolverével játszadozott, miközben a töltött fegyver elsült és a golyó *Kasiczky József* vasuti kalauz mellébe fúródott. *Kasiczky* életben maradt. A golyót ma eltávolították testéből.

Szerencsétlenségek egy kazánrobbanásnál.

Vajdahunyad, július 9. (Saját tudósítónktól.) Az itteni állami vasgyárban ma este kazánrobbanás volt. *Willer Gyula*, *Tannhauser József* meghaltak — csak testrészeiket szedhették össze. Számosan súlyosan megsebesültek.

Pavlovics kihallgatása.

Nagykikinda, július 9. (Saját tudósítónktól.) *Pavlovics* orsz. képviselőt a vizsgálóbíró ma kihallgatta. Mindent tagad, a diákokat nem is látta. A tanuk mind fölismerték és határozottan ellene vallottak. *Pavlovics* a vizsgálati végzést megfellebbezte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Hatvanéves faluroszta.

Duhajkodás a temetésen.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 9.

A debreczeni kir. törvényszék érdekes ügyben hozott ítéletet tegnap *Oláh Miklós* dr. törvényszéki bíró elnöklete alatt. A vádlott öreg *Cseke Lajos*. mintegy hatvanéves, fehér, nagy bajuszu, villogó szemü bácsi volt, akit ugyanis nem hozzáillő cselekedettel vádoltak. — Igaz ugyan, hogy csunya dolgot követett el a nádudvari öreg faluroszta, a kinél nem ritka dolog, hogy átrendeli a kabai trombitásokat és végig muzsikáltatja magát az utcán. A tegnapi ügy is egy ilyen muzsikáltatás alkalmával kezdődött.

Az öreg *Cseke Lajos*nak valamikor fiatal korában szeretője, szerelmese volt egy leány. Szép lány volt, de mint minden szerelem ez is tragikusan végződött: a lány férjhez ment *Mihályi Lajos*hoz. Itt kezdődött *Cseke Lajos* boldogtalansága. Nagyon haragudott *Mihályira*, meg a feleségére is, elannyira, hogy állandóan elkeseredett ellenségeskedés folyt közöttük. A legszörnyűbb gyűlölettel gondolt *Cseke Lajos* *Mihályinéra* még akkor is, mikor az özvegy lett. Peres viszonyuk is keletkezett és minden gyerek tudta, hogy ádáz ellenségeskedés folyik közöttük. Az 1899-ik év november 31-ikén özv. *Mihályi Lajosné* meghalt. *Cseke Lajos* mikor meghallotta a hírt, nem szontyorodott el, régi emlékeken bánkódva, hanem átmenesztett egy gyereket *Kabára*, hogy hívja elő a trombitásokat, mert ő mulatni akar.

A temetés napján, december elsején meg is érkeztek a trombitások. Tíz órakor délelőtt volt a temetés. Addig otthon mulatott *Cseke Lajos*, tíz órakor pedig megindult a muzsikások előtt és a halottas ház felé tartott a *Rákóczi induló* hangjai mellett ahol javában folyt a halottas szertartás. A temetésre össze-

sereglett nép megbotráncozott. Kettő közülök: *Szathmáry József* és *Horváth Lajos* kiváltak a nép közül, *Szathmáry* egy vaslapátot ragadva és a daliás öreg ember elé siettek. A zenét elcsendesítették, és szép szóval kezdték az öreg falurosztát, hogy ne zavarja a szomorú szertartást és menjen haza mulatni. *Cseke Lajos*on nem fogott a szó, hanem dühében megütötte fokosával *Horváth* kezét, hogy azt menten elborította a vér, aztán revolver után nyult, de még mielőtt használhatta volna: *Szathmáry* a vaslapáttal úgy fejbe vágta az öreget, hogy három hónapig gyógyult a sebe. Ez azonban nem riasztotta el az öreg *Cseke Lajos*t, mert a muzsikussal haza menve, ott-hon huzatta tovább, az ablakokat kitérve, hogy a temetési menetet megbotráncoztassa.

A tegnapi főtárgyaláson vallás elleni vétség és könnyű testi sértés miatt vonták felelősségre az öreg *Csekét*, *Szathmárit* pedig súlyos testi sértésért. A kir. törvényszék *Konrád Sámuel* dr. tartalmass védbeszéde után *Csekét* csak a könnyű testi sértésben mondta ki bűnösnek és ezért 14 napi fogházra ítélte, ellenben *Szathmárit* a vád alól felmentette.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 9.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedy korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsra került forgalomba változatlan áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő: borus.

Buza júniusra	7.20—21
Buza októberre	6.15—16
Rozs októberre	5.49—50
Zab októberre	4.97—98
Tengeri júliusra	5.05—06
Tengeri augusztusra	5.08—09
Repeze augusztusra	11.80—90

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: *Jabloneczay Kálmán*.

VI.

Pogány esküvő.

(Folytatás)

30.

A mint ott, kiki a maga terhes gondolatával viaskodott a város felül egy alak közelget feljűk.

Nesztelenül jött a látogató lábai alatt még a haraszt sem zörrent meg.

Az idegenek csak akkor bámulnak rá a mikor már előttük áll.

A tűz veletek és annak összes segédkező Istenei, a nap a hold és a milliárdnyi égő csillagok az ég boltozatán köszönté a benszülött a meglepett idegeneket.

Ezzel a üdvözléssel csak akkor ked-

veskedik a benszülött Kaffer a mikor jó akarattal közeledik.

Ni ez a karsák elnöke szóllal meg Babill a ki irántunk annyi jó akaratot tanusított.

Igen az vagyok mondá jóakarattal a karsák azért jöttem ide ezen áruhában, hogy nektek segítségetekre legyek.

Ne kutassatok elmétekben melyből kiolvasni vélem, hogy miért ez a váratlan rokonszenv ezt meg fejteni ugy sem tudjátok. Ez az én lelkemben egy erős fává növekedett már régi idők óta.

Az idegeneket kiket, törvényeink szerint elpusztítanunk kell igyekszem csupán azon okból megmenteni, hogy Kaffer hazámat a rágalmaktól a legkevésbé is megvédelmezem. Tehát az ok önbizságomban rejlik nem pedig abban mintha irántatok több szeretett éreznék, mint bármely más halandó iránt.

Ne szakítsatok félbe mert Babill ismét szólni akart, itt felesleges minden szóbeszéd. En azért jöttem ide, hogy beneteket valami módon megmentsek a bizonyos haláltól.

A fejedelem szeszélye, folytatá hangozabban a karsák elnöke míg fürkésző szemével a közeli láthatárt át vizsgálta, hogy valamely ártatlan fül nem halgatja e ki árulását előbb megházasított beneteket.

Ezt csak azért tette, hogy egy füst alatt mindnyájatokkal végezen.

Ezt a fehér asszonyt mint hadi foglyot, már régen megfojtotta volna egy esatározás alkalmával ha meg nem fenyegeti őt a boszorkányok tanácsa kik rettenetesen félnek az angolok lőpországtól.

(Folyt. köv.)

Német szó elsajátítása végett az 1902-3. tanévre két elemi iskola tanulót teljes ellátáson elfogadok, egészséges kies fekvésű, tiszta német község. — Bővebb felvilágosítással szolgál *Witthen Frigyes* evang. lelkész *Szepes Remetén*.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogezimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyék, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tiszti ügyekben a leglelkismeretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség.

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonás iroda. Tessék a címre ügyelni s min. című vállalatokkal össze nem éveszten.

Legjobb minőségű, gyorsan száradó

padlómáz

és világhírű

Zacherlin rovarpor

nagyraktára

Czegléd és Polgárnál

ILLATSZEREK,
mosdó szappanok, szájvizek, fogporok, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék, pénz és szivartárczák.

uti bőröndök

legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparáru-tuzletében.

M. Á. vasutak menetrendje 1902. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassafelé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-től	reg.
	vásártérről	reg.
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-től	d. u.
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.
	m. áll. v.-től	d. e.
	vásártérről	d. e.
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	5 —
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	4 21
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 31
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31
Budapestre érkezik:		
A reggel 9 ó. 10 p.-kor induló gy. v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz. v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este	9 40
Budapestről Debreczenbe indul:		
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz. v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz. v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este	9 15
(P. Ladányig gy. v. átszállítással)		
Debreczenbe érkezik:		
Budapest felől gy. v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " gy. v.	d. u.	12 16
" " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencsfelől	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	déli	7 53
	este	8 04
	reg.	8 17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre	reg.
H.-Böszörm. felől	vásártérre	reg.
	máv.-hoz	este
	vásártérre	este
	máv.-hoz	este
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	3 30
" " " " " " " "	d. u.	5 30
" " " " " " " "	d. u.	5 45
Ohat-Köcs—Polgár felől vásártérre	d. u.	7 42
" " " " " " " "	d. u.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " "	reg.	8 12

S T A N D A R D

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Edinburghban, Angolhon.

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4. Standard-palota.

Évi bevétel	31,800.000 kor.
Kiutalt nyereményrészek	170,000.000 "
Vagyon	249,300.000 "
Halálesetek folytán kifizetve	500,000.000 "

A „STANDARD” kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztosság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. A kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Föltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fönnállás után. Szabad háboru-biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. Vezérügynök Schiff Mór, Debreczen, Bankpalota.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Somatose
ein aus Fleisch hergestelltes
geruch- und geschmackloses
NÄHRMITTEL
in Pulverform.

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

mishál készült és ennek tapanygat
tartalmazó iztelen, könnyen oldható
Albumose készítmény a legkiválóbb
erősítő szer

grenges és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegségeknek, betegágyasoknak, anélkül körben szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönben

vas-Somatose

alkalmas a
sápkórosoknak
lesz sjaniva az orvosok által.

Vas-Somatose nem egyéb, mint a Somatose és vas-összetételű készítmény, amelyben a vas az emberi testben való jelenlétét tartalmazó Somatose-Somatose redukált készítmény az ásványi anyagokból készült és az összes gyógyászati munkában használt készítmények között

Szines és fehér Batiszt
Mosó Blousok remek választékban
olcsón kaphatók a
Párisi divat áruházban
a főposta mellett.

Kiadó esetleg eladó.

A Csillag-utca 19. sz. a.
ház bolti helyiséggel s hozzá
tartozó udvarral együtt
augusztus 1-től kiadó, eset-
leg jutányos áron eladó.

Felvilágosítás

vagyon, család vagy magán személyről bár-
hol is lelkiismeretesen és bizalommal
teljesít:

A. WOLFFSKY, Berlin
N. 37. tudakozó intézete.

o o o o o Alapítva 1884-ben. o o o o o

5529 Tkv.
1902.

Árverési hirdetés kivonat.

A debreczeni kir. tszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a debreczeni első takarékpénztárnak, végrehajthatónak Medgyaszay Lajos és neje elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék, a debreczeni kir. bíróság területén lévő a debreczeni 5170 sztkjvben Az 5276 és 52771 a hrsza. felvett tégláskerti beltelekbeli szőlőre 1456 K.-ban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül 1902. évi július hó 30-ik napjának délután 3 órájára e kir. törvényszék árverési termében kikiáltott.

Kikiáltási ár, a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, a vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségénél és hirdetményi tábláján tekinthetők meg.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.
— Debreczen 1902. évi június hó 3. napján.

Hegedüs
kir. tszéki bíró.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle balzsam

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegséginél, nyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és Minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a gyomorgöresöket, kólikát és szagatásokat. 5. A könnyű székélest elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknek, eltávolítja a felbőfögést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint esodagyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejfájást, zugást, szagatást, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlenül a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák-magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kikiáltása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülhet.

Thierry A. gyógyszerész szazlelevelű rózsabalzsamával
egyedül valódi — — — — —

mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak egyhítésében utólag lehetetlen. A valódi szazlelevelű rózsabalzsam használható:

A gyermekágyasnál mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz mindennemű sérelme láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak sőt csontszu ellen; ütes-, szurás-lő-, vágás és zuzódási sebek ellen. Használható minden idegen résznek, u. m. üveg-, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszasan fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlás, fülzugás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb.; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetik. 2 tévely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fil.

Szükséges bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetjük mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tételben a fenti védjegy és az egésznek „Thierry A. rózsabalzsam-gyógyszertára Pregradában” beletűzve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmúlhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszakban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megerkezik, természetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünk, de maradjunk meg mindig a régi, kipróbált, olcsó megbízható s amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségekre mindig készletben kellene tartani. Ahol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi cím alatt:

Thierry Adolf LIMITED rózsabalzsam-gyógyszertárától, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapest Török J.; Zágrábban Mittelbach S.; és Bécsben Brady C. gyógyszerésztől.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.